

Motion till riksdagen 2010/11:So541

av Kerstin Engle m.fl. (S)

Effekter av svarthandel med alkohol

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om effekter av svarthandel med alkohol.

Motivering

Det har nu gått fem år sedan Kent Härstedt, som ordförande i dåvarande Alkoholinförseletredningen, insåg att alkoholkonsumtionen kraftigt skulle komma att öka genom den illegala hanteringen över landets gränser. Idag kan vi notera att de framtidsscenarier som Alkoholinförseletredningen pekade ut som sannolika tyvärr har infriats. Alkoholkonsumtionen har ökat totalt sett och det finns också tecken på att den har ökat bland unga människor. Den starkaste förklaringen till detta är inflödet av illegal alkohol i hela landet.

Enligt Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning (CAN:123) pekar tendenserna för första halvåret 2010 mot en ökning av alkoholmissbruk bland ungdomar. Det är främst unga flickor som söker hjälp. Alkoholkonsumtionen har även ökat i åldersgruppen under 18 år. Alkoholen är tillgänglig via föräldrar eller kamrater men också genom att försäljningen av svartsprit har ökat. En annan studie (STAD 2009) visar att nästan varannan gymnasieelev har varit i kontakt med smuggelsprit och att denna kontakt har ökat stort under de senaste fem åren. Dessa siffror talar sitt tydliga språk. Idag finns det ingen åldergräns för att handla sprit och den som vill kan slå ett mobilnummer som ger direkt leverans när som helst på dygnet.

Den illegala sprithandeln är idag så utbredd att man borde tala klarspråk och kalla den för en regelrätt svart spritmarknad. Nästan dagligen rapporterar medier om myndigheternas beslag av insmugglad alkohol, oavsett om det är privatinförsel i stora mängder, Internethandeln eller den organiserade brottslighetens försäljning av svartsprit till privatpersoner och krogar. Enligt polisen och Tullverket är det en mycket lönsam verksamhet som pågår i landet

Fel! Okänt namn på

och den starkaste drivkraften bakom är de stora skatte- och prisskillnaderna som finns gentemot våra grannländer.

Att vi har fått en svart alkoholmarknad i Sverige innebär att särskilt utsatta grupper, som mindre köpstarka konsumenter och inte minst unga människor, löper extra stor risk för att både hamna i och etablera kontakt med den kriminella världen genom smuggelspriten. Särskilt utsatta är här våra ungdomar som varken har åldern inne att köpa alkohol eller kanske de pengar som krävs. Den svarta alkoholmarknaden vänder sig inte till medelklassens konsumenter, utan till våra ungdomar. Risken för att smuggelsprit leder till tyngre missbruk är också tydlig. Det måste bli mindre lönsamt att bedriva illegal handel med alkohol. Vi måste återta kontrollen genom att föra en tydligare kamp mot den illegala sprithanteringen.

Regeringen bör därför tillsätta en utredning som tar sin utgångspunkt i de resonemang som Alkoholinförselutredningen förde och idag koncentrera blicken mot effekterna av den svarta alkoholmarknaden på ungdomarnas hälsa och utsatthet. Att enbart höja alkoholskatterna förstärker drivkrafterna till ökad illegal handel med alkohol. Vi måste styra undan den kriminella verksamheten från våra utsatta grupper och det brådskar!

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utreda effekterna av en ökad svarthandel med alkohol i relation till redan utsatta riskgrupper och unga människors alkoholvanor.

Stockholm den 20 oktober 2010

Kerstin Engle (S)

Anders Karlsson (S)

Christer Adelsbo (S)

Carina Adolfsson Elgestam (S)

Hillevi Larsson (S)